

ADATOK A BRASSÓ-HÁROMSZÉKI MEDENCE ÉS KÖRNYÉKE LEPKÉFAUNÁJÁNAK ISMERETÉHEZ

ifj. KOVÁCS SÁNDOR és KOVÁCS ZOLTÁN

1970 óta tartó rendszeres gyűjtéseink a címben megnevezett terület északi részére terjednek, és magukba foglalják az **Észak-Persány** (Vargyasvölgy szurdoka), **Dél-Hargita** (Piliske), **Csomád — Szent Anna-tó — Torjai Büdös** vidékét, szinte egészében átfogják a **Baróti- és Bodoki-hegységet**. Rendszeres gyűjtőhelyünk a **Baróti hegység** keleti peremén fekvő **Árkos**, szórványos gyűjtéseink kiterjednek a **Kászoni hegység** peremére (Cecéle, Széphavas), a **Nemere-hegységre** (**Lassúág — Veresvíz völgye**) és **Komandó — Lakóca** (1777 m) vidékére. A terület a teljesen leromlott kultúrtájaktól a mezőgazdasági művelés alá vont területeken, árterületeken, réteken (kb. 500 m tengerszint feletti magasságtól), a tölgyes, gyertyános-tölgyes, gyertyános-bükkös és bükkös erdők övéin át — szórványos gyűjtésekkel — a fenyvesek övéig terjed (**Komandó, Lakóca, Nemere-hegység**) és átfogja a **Rétyi Nyír** homokos-égeres területeit, tőzegmohalápokat (**Komandó, Mohos, Lassúág — Veresvíz, Uzonkafürdő**) is. Sajátos és rendszeres gyűjtőhelyünk a sepsiszentgyörgyi **Szemerja-patak** völgye, valamint **Előpatak** környéke (kocsánytalan tölgyesek, bükkösök és szántókkal váltakozó legelők).

Gyűjtöttünk, szakkönyvek útmutatásai alapján, nappal és éjszaka (fénycsapdával és csalétekkel), koratavasztól késő ősziig a fent említett biotópok mindenképpen, ugyanakkor településeken (Sepsiszentgyörgy, Csernátón, Előpatak stb.) is. Sikerült több mint 850 fajt behoznunk, dolgozatunkban ezek közül válogattunk előzetes közlésre érdemesnek tartott 130 fajt.

Területünkön nem folyt rendszeres, minden biotópot és időszakot átfogó gyűjtőmunka, csupán alkalomszerűen fogott fajokat: **Előpatakon D. CZEKELIUS**; a **Rétyi Nyírben, Szent Anna-tó — Mohos és Dél-Hargita** vidékén, a **Baróti hegységben**, valamint a **Berecki-havasokban** (Gorhavas, Komandó) **DIÓSZEGHY LÁSZLÓ** sepsiszentgyörgyi születésű neves lepkész.

Fam. **Drepanidae** Comstock

1. **Drepana harpagula** Esp. — a Büdös-hegyen és Árkoson június—júliusban

2. *Drepana lacertinaria* L. — Büdös-hegy, 1975. VIII. 30.

Fam. *G e o m e t r i d a e* Stephens

3. *Discoloxia blomeri* Curt. — Büdös-hegyen és Árkoson június—júliusban

4. *Venusia cambrica* Curt. — Komandó, 1976. VII. 26.

5. *Eustroma reticulata* Den. et Schiff. — Büdös-hegyen júliusban

6. *Calocalpe (Rheumaptera) undulata* L. — a Bodoki hegységben (1000 m körüli magasságban), június—júliusban

7. *Sterrha muricata* Hfn. — Sepsiszentgyörgy, 1973. VII. 22., 1975. VIII. 7.

8. *Cyclophora albipunctata* Hfn. — Árkos, 1976. IX. 3.

9. *Scopula umbelaria* Hb. — a Baróti hegység Sepsiszentgyörgy körüli verőfényes tisztásain, május végén.

10. *Scopula subpunctaria* HS. — Rétyi Nyír, 1974. VII. 13.

11. *Baptria tibiale* Esp. — Bodoki hegységben (1000—1200 m) júliusban

12. *Lycia pomonaria* Hb. — Erősd, 1975. III. 8.

13. *Deileptemia (Boarmia) ribeata* Cl. — Komandó, Szent Anna-tó, Büdös-hegy, július—augusztusban.

14. *Ectropis (Boarmia) consonaria* Hb. — Bodoki hegység, 700 méter, 1974. V. 4.

15. *Ectropis (Boarmia) extersaria* Hb. — Sepsiszentgyörgy, 1974. V. 30.

16. *Boarmia punctularia* Hb. — Rétyi Nyír, 1976. V. 16.

17. *Gnophos furvata* Den. et Schiff. — Sepsiszentgyörgy, 1972. VII. 23., Bodoki hegység, 800 m, 1973. VIII. 5.

18. *Catascia (Gnophos) dilucidaria* Den. et Schiff. — Bodoki hegység, Cecéle, 1150 m, 1976. VII. 20.

Fam. *C y m a t o p h o r i d a e* Herrich — Schäffer

19. *Palimpsestis fluctuosa* Hb. — Büdös-hegy, 1974. VI. 30.

20. *Polyploca diluta* F. — Büdös-hegy, Árkos, Sepsiszentgyörgy, szeptemberben

Fam. *N o c t u i d a e* Hampson

21. *Euxoa birivia* Den. et Schiff. — Árkos, 1975. VI. 23.

22. *Scotia segetum* Den. et Schiff. — Büdös-hegy, 1976. VIII. 13., Sepsiszentgyörgy, 1976. VIII. 31. (csalétekkal).

23. *Ochropleura signifera* Den. et Schiff. — Árkos, VII. 12. — VIII. 4. (ritkán)

24. *Rhyacia lucipeta* Den. et Schiff. — Büdös-hegy, 1975. VII. 11.

25. *Chersotis multangula* Hb. — Árkoson és Büdös-hegyen, VII. 19—VIII. 30.

26. *Noctua janthina* Den. et Schiff. — Árkos, 1973. VIII. 16.

27. *Graphiophora augur* F. — Uzonkafürdő, 550 m, 1975. VII. 18.

28. *Eugraphe sigma* Den. et Schiff. — A Büdös-hegyen júliusban gyakori.

29. *Peridroma saucia* Hb. — Árkoson és Sepsiszentgyörgyön VIII. 6. — IX. 26.

30. *Amathes triangulum* Hfn. — Árkoson és a Büdös-hegyen júliusban.
31. *Amathes ditrapezium* Den. et Schiff. — Árkoson júliusban.
32. *Amathes rhomboidea* Esp. — Büdös-hegyen és Sepsiszentgyörgyön, augusztusban.
33. *Amathes collina* Bsd. — Büdös-hegyen és Komandón (1000 m), júliusban.
34. *Eurois oculata* L. — Komandón júliusban.
35. *Mesogona oxalina* Hb. — Árkos, 1973. IX. 20.
36. *Cerastis leucographa* Den. et Schiff. — Árkoson és Büdös-hegyen ritkán IV. 9. és V. 21. között.
37. *Sideridis albicolon* Hb. — Árkos, 1974. VI. 5.
38. *Heliophobus reticulata* Göze — Árkos, 1974. VII. 8.
39. *Polia bombycina* Hfn. — Büdös-hegy, 1974. VII. 17, Árkos, 1974. VII. 14.
40. *Polia hepatica* Cl. — Komandón és Árkoson július első felében.
41. *Mamestra pisi* L. — Büdös-hegy, 1974. VII. 5.
42. *Eryopygodes imbecilla* F. — Büdös-hegyen és Komandón júliusban.
43. *Panolis flammea* Den. et Schiff. — Árkos, 1976. V. 10.
44. *Mythimna conigera* Den. et Schiff. — Árkos, Büdös-hegy, Uzonkafürdő. Komandó, július—augusztusban.
45. *Mythimna impura* Hb. — Sepsiszentgyörgy, Árkos, Rétyi Nyír, Komandó, Büdös-hegy és Uzonkafürdő (július-augusztusban).
46. *Mythimna l-album* L. — Bodoki hegység, 1975. IX. 12., Sepsiszentgyörgy, 1976. IX. 13. (csalétekkal).
47. *Mythimna comma* L. — Komandón júliusban.
48. *Brachionycha nubeculosa* Esp. — március második felében, Árkoson.
49. *Xylena vetusta* Hb. — ősszel és tavasszal, lámpával és csalétekkal, Árkoson és Sepsiszentgyörgyön.
50. *Lithophane furcifera* Hfn. — Árkos, 1975. IX. 10.
51. *Griposia aprilina* L. — Árkoson. szeptember-októberben.
52. *Griposia convergens* Den. et Schiff. — Árkos, 1974. X. 11., 1976. X. 22.
53. *Blepharita adusta* Esp. — Komandón és a Bodoki hegységben június-júliusban.
54. *Polymixis polymita* L. — Árkoson augusztusban.
55. *Antityne chi* L. — Árkos, 1973. IX. 25.
56. *Parastichtis suspecta* Hb. — Sepsiszentgyörgy. 1973. VII. 17.
57. *Atethmia ambusta* Den. et Schiff. — Toria, 1976. VIII. 23.
58. *Simyra albovenosa* Göze — Előpatak, 1975. VIII. 12.
59. *Apatele alni* L. — a Büdös-hegyen gyakori, Sepsiszentgyörgyön és Komandón előfordul.
60. *Apatele leporina* L. — Büdös-hegyen, Árkoson, Komandón és Uzonkafürdőn.
61. *Amphipyra perflua* F. — Sepsiszentgyörgyön és a Büdös-hegyen, augusztusban.
62. *Thalpophila matura* Hfn. — Árkos, 1976. VIII. 13., VIII. 30.
63. *Phlogophora scita* Hb. — Büdös-hegy, 1976. VII. 21., 1976. VIII. 4.

64. *Ipimopha subtusa* Den. et Schiff. — Árkoson és a Büdös-hegyen augusztusban és szeptember elején.
65. *Enargia paleacea* Esp. — Árkoson és a Büdös-hegyen augusztus végén.
66. *Dicycla oo* L. — Árkos, 1973. VII. 7.
67. *Hyppa rectilinea* Esp. — Büdös-hegy, 1976. VII. 19., Komandó, 1976. VII. 26.
68. *Apamea lateritia* Hfn. — Komandón júliusban gyakori.
69. *Apamea remissa* Hb. — Büdös-hegyen és Komandón júliusban.
70. *Apamea anceps* Den. et Schiff. — Árkoson V. 31. — VI. 11. között.
71. *Apamea scolopacina* Esp. — Árkoson és Sepsiszentgyörgyön július második felében.
72. *Apamea ophiogramma* Esp. — Sepsiszentgyörgy, 1973. VII. 19., VII. 22.
73. *Celaena leucostigma* Hb. — Sepsiszentgyörgy. 1973. VIII. 1., VIII. 3.
74. *Amphipoea fucosa* Frr. — Árkoson, Sepsiszentgyörgyön és a Büdös-hegyen augusztusban.
75. *Photodes minima* Hw. — a Büdös-hegyen előfordul és Komandón gyakori júliusban.
76. *Hydraecia petasitis* Dbl. — Árkoson VIII. 21. és X. 4. között.
77. *Hydraecia micacea* Esp. — Árkoson és Szentgyörgyön július végétől szeptember közepéig.
78. *Gortyna flavago* Den. et Schiff. — A Büdös-hegyen augusztus végén és szeptemberben.
79. *Nonagra typhae* Thnbg. — Sepsiszentgyörgy, 1973. IX. 6.
80. *Atypha pulmonaris* Esp. — A Büdös-hegyen júliusban.
81. *Chloridea peltigera* Den. et Schiff. — Árkos, 1975. VI. 11.
82. *Jaspidia deceptoris* Scop. — A Baróti hegység Sepsiszentgyörgy körüli verőfényes déli oldalain gyakori május közepétől július elejéig.
83. *Eustrotia uncula* Cl. — Lemhény, Veresvíz, 1000 m, 1976. VII. 15. (nappal).
84. *Pseudoinis bicolorana* Fuessly — Sepsiszentgyörgyön és a Büdös-hegyen június-júliusban.
85. *Panthea coenobita* Esp. — Büdös-hegyen júliusban.
86. *Polychrysis moneta* F. — Büdös-hegy, 1975. VIII. 8.
87. *Euchalcia variabilis* Pill. — Árkos, 1973. VII. 17.
88. *Euchalcia modesta* Hb. — Árkoson, Komandón és a Büdös-hegyen július-augusztusban.
89. *Autographa jota* L. — Árkoson és a Büdös-hegyen előfordul (VII.—VIII.).
90. *Autographa chryson* Esp. — Árkos, 1976. VIII. 30.
91. *Autographa c-aureum* Knoch. — Árkos, VII. 5. — VII. 29. között ritkán.
92. *Autographa deaurata* Esp. — Sepsiszentgyörgy, 1973. IX. 3.
93. *Syngrapha interrogationis* L. — Büdös-hegy, 1975. VII. 11., Komandó, 1976. VII. 26.
94. *Chrysochrysis bractea* F. — Komandó, 1975. VII. 19., Büdös-hegy, 1975. VIII. 8.

95. *Catephia alchymista* Den. et Schiff. — Árkos, 1975. VI. 11.
 96. *Epizeuxis calvaria* F. — Árkos, 1973. VII. 5., VII. 14., 1976. VII. 4.
 97. *Bomolocha fontis* Thnbg. — A Büdös-hegyen június végén és július elején (ritkán).

Fam. *Notodontidae* Stephens

98. *Cerura erminae* Esp. — Árkoson és a Büdös-hegyen (VI. 4. — VII. 22.)
 99. *Hoplitis milhauseri* F. — Árkos, 1975. V. 7.
 100. *Gluphisia crenata* Esp. — Büdös-hegy, 950 m, 1976. VII. 20.
 101. *Drymonia querna* F. — Árkos, 1973. VII. 8., 1974. VII. 12.
 102. *Pheosia gnoma* F. — Árkoson augusztusban.
 103. *Notodonta phoebe* Sieb. — Árkoson, Előpatakon és a Büdös-hegyen VII. 4. és VIII. 12. között, ritkán.
 104. *Notodonta tritophus* Esp. — Sepsiszentgyörgyön és a Büdös-hegyen VII. 13. — VIII. 17.
 105. *Drynobia velitaris* Hfn. — Árkos, 1975. VI. 25.
 106. *Odontosia carmelita* Esp. — Büdös-hegy, 950 m, 1975. V. 10.
 107. *Lophopteryx cuculla* Esp. — Büdös-hegy, 1976. VII. 20.

Fam. *Lymantriidae* Hampson

108. *Arctornis l-nigrum* Mull. — A Büdös-hegyen júliusban gyakori.

Fam. *Arctiidae* Meyrick

109. *Arctinia caesaria* Göze — Szórványosan Sepsiszentgyörgyön, Árkoson és a Büdös-hegyen, V. 26. — VII. 5.

Fam. *Lemoniidae* Hampson

110. *Lemonia dumi* L. — Nappal (Bodoki hegység, 700 m), vagy éjszaka fénycsapdával (Árkos) fogható október elején.

Fam. *Endromiidae* Meyrick

111. *Endromis versicolora* L. — Sepsiszentgyörgy, 1973. IV. 8. (♂).

Fam. *Lasiocampidae* Harris

112. *Poecilocampa populi* L. — Árkoson X. 20. és XI. 10. között gyakori.
 113. *Eriogaster catax* L. — Sepsiszentgyörgy, szeptember vége (ex larva)
 114. *Selenophera lunigera* Esp. — Két nemzedéke a Büdös-hegyen június közepétől augusztus közepéig repül.
 115. *Gastropacha populifolia* Esp. — A Büdös-hegyen júliusban.

Fam. *Sphingidae* Leach

116. *Acherontia atropos* L. — Sepsiszentgyörgy, 1974. IX. 24. (♀).
 117. *Proserpinus proserpina* Pall. — Csernáton, 1975. VI. 11.
 118. *Hemaris tityus* L. — Bodoki hegység, 650 m, 1974. VIII. 4., Sepsiszentgyörgy, 1975. IV. 16.

119. *Hemaris fuciformis* L. — Bodoki hegység, 650 m, 1974. VI. 13.
 120. *Celerio galii* Rott. — Sepsiszentgyörgyön, Árkoson és a Büdös-hegyen, VII. 21. és VIII. 26. között ritkán.

Fam. *Lycænidae* Stephens

121. *Heodes alciphron* Rott. — A Bodoki hegység Ny.-i patak völgyeiben fordul elő VI. 11. és VII. 14. között.
 122. *Eumedonia eumedon* Esp. — Bodoki hegység, 1975. VI. 29.
 123. *Lysandra dorylas* Den. et Schiff. — A Bodoki hegység Ny.-i mellék völgyeiben fordul elő VI. 9. és VII. 14. között.
 124. *Lysandra coridon* Poda — A Vargyasi szorosban, a Baróti és Bodoki hegységben szórványosan fordul elő augusztusban.
 125. *Meleageria daphnis* Den. et Schiff. — A Bodoki hegységben és a Vargyasi szorosban VII. 6. és IX. 2. között.

Fam. *Pieridae* Duponchel

126. *Colias myrmidone* Esp. — A Baróti hegység déli részén gyakori, a Bodoki hegység D-Ny.-i csücskén előfordul. V. 25. és IX. 22. között repül.

Fam. *Nymphalidae* Swainson

127. *Limenitis populi* L. — VI. 6. és VII. 28. között a Bodoki hegységben.
 128. *Brenthis ino* Rott. — Lemhény, Veresvíz, 1000 m, 1972. VI. 22.
 129. *Argynnis laodice* Pall. — Baróti hegység, Sugás fürdő, 1974. IX. 10. (♀)

Fam. *Satyridae* Swainson

130. *Hipparchia semele* L. — Dél-Hargita, Piliske, 1000 m, 1975. VII. 19.

BIBLIOGRAFIA

- CĂPUȘE I. — KOVÁCS AI.: *Colecția de lepidoptere L. Diószeghy și realizatorul ei*. Rev. Muz. I. 2. 1970., p. 124—126.
- CĂPUȘE I. — KOVÁCS AI.: *Catalogul colecției de lepidoptere L. Diószeghy*. Sf. Gheorghe (sub tipar).
- KOVÁCS AI.: *Mestecănișul de la Reci — studiu monografic* Aluta, Sf. Gheorghe, 1969. p. 259—261.
- KÖNIG F.: *Catalogul colecției de lepidoptere a Muzeului Banatului*, Timișoara, 1975.
- NEMEȘ I. — DĂNILĂ I. — VOICU M. C.: *Catalogul colecției de lepidoptere „Alexei Alexinschi” de la Muzeul județean Suceava I.—II.—III.* 1970., 1971., 1973.
- POPESCU — GORJ A.: *Catalogue de la collection de lépidoptères „Prof. A. Ostrogovich” Muzeul „Antipa”, București*, 1964.
- ... *Fauna R.S.R. Vol. IX., fasc. 1, 5, 6, 7, 9, 10*, Edit. Acad. R.S.R., București, 1958—1968.